

Vangst Wolhandkrab in monitoringfuiken 2020 Frans Komen & Zn. Visserijen

www.visserijbedrijf.nl

Locatie: Noordoever Bylandskanaal / Boven-Rijn tussen Lobith en Spijk (km.raai 858 - 863)

Vistuig: 10 rijen van 2 stel schietfuiken op vastgestelde plaatsen in 10 kribvakken langs de stroomafwaartse zijde van de krib

datum	stuks WHK
23-3-2020	7208
27-3	6768
30-3	3989
07-4	4108
10-4	8775
14-4	11740
17-4	17350
20-4	23150
24-4	31925
27-4	32700
01-5	42150
04-5	31850
08-5	22400
12-5	9160
18-5	4490
25-5	2330

In 16 fuiklichtingen van 23-3 tot 25-5 zijn in totaal 260.000 stuks stroomopwaarts trekkende wolhandkrabben (WHK) gevangen. Plusminus 99 % van de WHK betreft jonge krab van circa 91 stuks in een kg. Het resterende deel betreft volwassen (veelal magere) krab van circa 14 stuks in een kg. die gedurende het jaarrond stroomopwaarts naar Duitsland trekken.

Dergelijke hoeveelheden WHK zijn door ons nog niet in de Rijn waargenomen.

De (verplichte) terugzet van WHK vindt plaats bij de meest stroomopwaarts gelegen krib (km.raai 858) ter voorkoming van een dubbele telling.

De fuien worden zodanig geplaatst dat de WHK-vangst zoveel als mogelijk beperkt blijft.

De optrek van de WHK vindt voornamelijk plaats langs zowel de noord- als de zuidoever tussen de hoofdstroom en de neerstroom.

Uit de paaigebieden aan de kust, bijvoorbeeld Stellendam, komen thans berichten dat er ongekend veel volwassen 'zaadwolhandkrabben' aanwezig zijn. Aannemelijk is dat de juveniele hiervan in 2021 weer massaal de rivieren optrekken.

Nabij de Stuw/Waterkrachtcentrale Maurik in de Neder-Rijn, alwaar wij in 20 dagen het project 'Paling over de Dijk' (PODD) uitvoeren, constateren wij vanaf 2013 een jaarlijkse vangststijging van p/m 500 kg. WHK. In 2019 werd naast de 6889 kg. overgezette schieraal een ingeschatte wolhandkrabvangst van p/m 4200 kg. teruggezet. Het betreft hier paarijpe krabben die naar zee trekken.

Bij de projecten PODD van Dupan en Visadvies in de Maas bij de Waterkrachtcentrale te Lith is in 2019 eveneens overmatig veel WHK geconstateerd.

Kwam tot voor kort de WHK in de Rijn niet verder dan Koblenz, thans heeft de WHK-stand zich al uitgebreid tot Karlsruhe. De Duitse Rijnvissers die actief op WHK vissen zijn te gering in aantal om de huidige en/of toekomstige stand van WHK terug te dringen.

Met uitzondering van aal, snoekbaars, baars, blankvoorn en meerval zien wij, zowel bij de commerciële visserij als bij de passieve monitoring in de Boven-Rijn en het project PODD in de Neder-Rijn, een sterke terugval of afwezigheid van de overige voor het riviersysteem kenmerkende vissoorten. Wij vermoeden dat, naast de in Nederland beschermde meerval en aalscholver, met name de massaal voorkomende WHK hiervan de oorzaak is.

De WHK foerageert behalve dierlijk ook plantaardig voedsel. Om deze reden verdwijnt de waterplantenvegetatie, zoals te constateren is in de Neder-Rijn.

Als gevolg van het vangstverbod voor de beroepsvisserij op aal en WHK in de rivieren in 2011 heeft de WHK zich sterk kunnen vermeerderen. Het betreft hier de wateren van het Rijn- en Maassysteem die afstromend zijn naar de zuidelijke delta. De Gelderse IJssel met een rijk vissoortendom blijft deze WHK-invasie kennelijk bespaard door de actieve WHK-visserij in het IJsselmeer.

Een opkoopregeling van WHK uit de in 2011 aan de visserij onttrokken wateren, geïnitieerd door de overheid, zou deze invasieve exoot terug kunnen dringen zodat de diversiteit een kans krijgt. De EU heeft voor de bestrijding van de invasieve exoten subsidies opengesteld.

Een andere mogelijkheid zou zijn het weer hanteren van de EU-norm zodat met een gerichte visserij de bestrijding van WHK plaats kan vinden. Dit zou bovendien overeenkomen met de door het Parlement aangenomen motie met betrekking tot de WHK en de wens van de minister-president om geen Nederlandse 'top' op de EU wet- en regelgeving te plaatsen.

Nederland, België en met name Duitsland investeren miljoenen in vismonitoringen, uitzet en aanpassingen van het riviersysteem ten gunste van de visstand en de herintroductie van verdwenen riviervis, zoals de zalm. Het achterwege laten van Nederlands WHK-beheer leidt ertoe dat in het Rijn- en Maassysteem, naast voornoemde soorten, het oorspronkelijke en gewenste visbestand vooralsnog verdwijnt, de geïnvesteerde miljoenen en moeite ten spijt.